

Na temelju članka 1. Statuta Doma za djecu i odrasle - žrtve obiteljskog nasilja „Duga – Zagreb“, PP 133. 10001 Zagreb, Upravno vijeće Doma na svojoj 1. sjednici održanoj 11. veljače 2013. donosi

ODLUKU

o usvajanju

PROGRAM RADA I RAZVOJA DOMA ZA DJECU I ODRASLE - ŽRTVE OBITELJSKOG NASILJA „DUGA – ZAGREB“ U 2013.

I. UVOD

Nije zanemariva činjenica da je smještaj izvan vlastite obitelji, kao indicirana prevencija i intervencija, bio do nedavno dominantan oblik zaštite žrtava obiteljskog nasilja. Unazad četiri godine značajno se povećao broj sudskih odluka o uključivanju počinitelja nasilja u psihosocijalni tretman. Od 2011. uočava se povećanje izricanja i drugih gore opisanih mjera. Prve dvije mjere izdvajaju se prvenstveno u činjenici da imaju svoju ekonomsku cijenu koju bi ravnopravno trebali plaćati lokalna zajednica i nadležna ministarstva. Kako je na terenu to vrlo različito riješeno imamo situaciju neujednačenosti zbog lokacijske (ne)dostupnosti skloništa za žrtve i/ili psihosocijalnog tretmana za počinitelje. Ne postoje egzaktni podaci koji bi približno pokazali ukupan trošak nasilja u obitelji, financijska sredstva potrebna za rješavanje procijenjene razine problema nasilja u obitelji u Hrvatskoj, ili troškovnu učinkovitost prevencije i trenutnih politika koje se provode. Te bi informacije mogle omogućiti bolje usmjeravanje resursa i definirati koliko je fokusiranosti resursa potrebno za prevenciju, u usporedbi s radom na rješavanju problema nasilja u obitelji.

No, najviša cijena u svakom razvijenom društvu dolazi na naplatu kada se nažalost dogodi kazneno djelo zbog kojeg žrtva izgubi život, bude teško ozlijeđena do razine invaliditeta, kada je psihički nefunkcionalna zbog čega je onemogućena kvalitetno provoditi sve svoje uloge: roditelja, partnera, zaposlenika i niz drugih.. Djeca iz takvih obitelji kasnije u odrasloj dobi nerijetko prenose naučeni obrazac ponašanja u obitelj koju su zasnovali, u kojima također dobiju djecu, koja također žive u nasilju...i tako se problem generacijski vrti u

krug! Upravo pružanje pomoći za izlaz iz takvog kruga nasilja cilj je svima nama koji u ovoj problematici dajemo svoj stručni doprinos.

Iz iskustava stečenih u radu sa žrtvama obiteljskog nasilja u Domu „Duga-Zagreb“ vidljivo je da su žrtve najčešće dovedene u situaciju ekonomske ovisnosti o počinitelju bez obzira da li su zaposlene ili nisu. Nerijetko su nezaposlene ili učestalo koriste bolovanje, te uglavnom nemaju značajniju podršku prijatelja niti rodbine, što je uzrokovano postepenim izoliranjem žrtve jer joj počinitelj nasilja zabranjuje druženje i viđanja s prijateljicama i/ili rodbinom. Sve navedeno dovodi do stanja u kojem se žrtve osjećaju „zarobljene“ i ne vide izlaz iz svoje problemske situacije, a ako se tome pridoda činjenica još uvijek izrazito tradicionalnog sustava vrijednosti zbog kojeg su sklone o nasilju šutjeti i držati se u „svoja četiri zida“ jer je to vlastiti problem i sramota, situacija za mnoge od njih izgleda bezizlazna, a nasilje traje godinama.

CILJEVI U RADU USTANOVE S PRIKAZOM RIZIKA U PROVOĐENJU:

- 1. CILJ:** Pružati smještaj i psihosocijalnu potporu za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja 24 sata – svaki dan u godini

RIZICI:

- 1) Nedostatak financijskih sredstava za podmirenje troškova (prehrane, sredstava za čišćenje i održavanje osobne higijene), zatim za podmirenje troškova rada stručnog i tehničkog tima te održavanje hladnog pogona
- 2) Otkrivanje adrese smještaja te otmica djeteta ili žrtve – majke
- 3) Prodiranje počinitelja nasilja unutar štíćenog prostora Doma te stvaranje atmosfere straha, napetosti i/ili talačke krize
- 4) Otkrivanje adrese smještaja od strane počinitelja nasilja te nanošenje materijalne štete izvana ili unutar objekta

- 2. CILJ:** Provoditi psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji na lokaciji izdvojenoj od smještaja žrtava obiteljskog nasilja; svaki radni dan 8 sati, kombinirano kroz dvije smjene prema mogućnostima dolazaka klijenata

RIZICI:

- 1) Nedostatak financijskih sredstava za podmirenje troškova rada stručnog tima i održavanje hladnog pogona

- 2) Smanjenje broja izrečenih sudskih odluka o obveznom psihosocijalnom tretmanu
- 3) Incidentno ponašanje klijenta/klijenata koje može uzrokovati nanošenje materijalne štete u prostoru rada i/ili fizički napad između klijenata ili od klijenata prema zaposlenicama
- 4) Provala u radni prostor izvan radnog vremena te krađa dosjea s originalnom dokumentacijom i/ili prodor u informatičku bazu podataka počinitelja nasilja u obitelji koji dolaze na tretman

3. CILJ: Pružati telefonsku psihološku pomoć u cilju prevencije počinjenja nasilja u obitelji od strane potencijalnih počinitelja bez obzira na spol i dob („Dugin telefon“); svaki radni dan od 18.00 – 21.00 sat;

RIZICI:

- 1) Nedostatak financijskih sredstava za podmirenje troškova rada vanjskih suradnika na telefonskoj liniji i troškova hladnog pogona
- 2) Nedostatak interesa i smanjenje broja poziva od strane počinitelja nasilja u obitelji

4. CILJ: Provoditi savjetovanje za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja na lokaciji izdvojenoj od smještaja žrtava obiteljskog nasilja; ponedjeljkom – srijedom – petkom od 16.30 – 19.00 sati.

RIZICI:

- 1) Nedostatak financijskih sredstava za podmirenje troškova rada vanjskih suradnika u savjetovalištu i troškova hladnog pogona
- 2) Nedostatak interesa i smanjenje broja dolazaka i poziva od strane žrtava obiteljskog nasilja
- 3) Incidentno ponašanje klijenta/klijenata koje može uzrokovati nanošenje materijalne štete u prostoru rada i/ili fizički napad između klijenata ili od klijenata prema zaposlenicama
- 4) Provala u radni prostor izvan radnog vremena te krađa dosjea s originalnom dokumentacijom i/ili prodor u informatičku bazu podataka djece i odraslih žrtava koje dolaze na tretman

NAČIN OSTVARIVANJA CILJEVA:

1. Osigurati financijska sredstva za provođenje stručnog rada i tehničke logistike radi ostvarivanja svih gore navedenih ciljeva
2. Osigurati tjelesnu i tehničku zaštitu od napada izvana
3. Biti dostupni unutar predviđenog radnog vremena krajnjim korisnicima svih usluga u nadležnosti rada ustanove
4. Sudjelovati na stručnim skupovima te širiti znanja i iskustva u radu sa žrtvama i počiniteljima nasilja u obitelji u cilju razmjene iskustava unutar struke i usavršavanja adekvatnog djelovanja prema žrtvama i počiniteljima nasilja u obitelji
5. Distribuirati letke, brošure i priručnike namijenjene korisnicima usluga i stručnoj javnosti
6. Kontinuirane edukacije stručnog tima

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI:

1. Prepoznavanje ustanove među korisnicima usluga i unutar struke, kao visoko standardizirane i specijalizirane ustanova za smještaj i osnaživanje žrtava kao i za psihosocijalni tretman počinitelja obiteljskog nasilja; ustanova je projekt s kojim Zagreb prednjači u odnosu na druge gradove u Hrvatskoj;
2. Prisutnost 24 sata svaki dan u godini za smještaj žrtava obiteljskog nasilja;
3. Ostvarena uspješna suradnja sa svim policijskim postajama i uredima socijalne skrbi u Zagrebu i regijama u Hrvatskoj koje inkliniraju Zagrebu u svrhu ostvarenja privremenog smještaja žrtava obiteljskog nasilja;
4. Odrađen sveobuhvatan stručni tretman žrtava na privremenom smještaju koji je u cijelosti transparentan; centrima za socijalnu skrb upućeno stručno mišljenje za svaku korisnicu/korisnika na smještaju; isti se koriste s punom vrijednosti službenog stručnog dokumenta u sudskim procesima, te kao podloga za poduzimanje različitih mjera iz obiteljsko pravne zaštite pri uredima socijalne zaštite u Zagrebu;
5. Upućene informacije koje od nas očekuju policijske postaje koje su uključene u smještaj konkretne osobe, a za potrebe daljnjeg procesuiranja slučaja koje je u nadležnosti policije;
6. Ostvarena uspješna suradnja s Prekršajnim sudom u Zagrebu, Velikoj Gorici, Samoboru, Zaprešiću, Donjoj Stubici, Vrbovcu, Sesvetama, Ivanić gradu, Državnim

općinskim odvjetništvom, Uredom za probaciju, a sve vezano za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji (PSTPN).

7. 7. Upućene informacije koje se od nas očekuju iz domene provedbe PSTPN, prema policiji, sudovima, centrima za socijalnu skrb, probacijskim uredima.
8. Transparentnost financijskog poslovanja koje je dostupno na uvid i u svrhu nadzora nadležnim inspekcijama kao i osnivaču Gradu Zagrebu;
9. Redovito javljanje ustanove na natječaje Europske unije s tendencijom zadovoljenja predviđenih kriterija te dobivanja novčanih sredstava za ciljane projekte .

U programu rada i razvoja Doma „Duga – Zagreb za 2013.g. istaknut ćemo dodatno neke nove momente koje nastojimo pokrenuti u cilju još učinkovite brige i pružanja pomoći žrtvama nasilja, a imajući u vidu tri osnovne djelatnosti koje provodimo: privremeni smještaj žrtava obiteljskog nasilja izvan obitelji, psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji u cilju zaštite žrtve te savjetovalište za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja.

Slijedi osnovni prikaz četiri glavna programa rada i razvoja za 2013. godinu:

1. PROGRAMI ZA DJECU I ODRASLE ŽRTVE OBITELJSKOG NASILJA KOJI SU NA SMJEŠTAJU

Smještaj za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja

- pružanje usluge psihosocijalne potpore i osnaživanja te pravnog savjetovanja za žrtve obiteljskog nasilja
- pružanje usluge smještaja, prehrane, brige o zdravlju i higijenskim potrebama korisnika smještaja,
- pružanje konkretne fizičke zaštite u cilju razvijanja osjećaja sigurnosti i smirenja kod žrtava obiteljskog nasilja kako bi se moglo pristupiti psihosocijalnoj potpori

2. PROGRAMI ZA POČINITELJE NASILJA U OBITELJI – U CILJU ZAŠTITE ŽRTAVA OBITELJSKOG NASILJA

a) Psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji

- individualni i grupni pristup koje provodi za to posebno osposobljen jedan tim sastavljen od psihologinje i socijalne radnice koje su dodatno educirane za provedbu ovog

tretmana u svrhu zaustavljanja i sprečavanja nasilja u obitelji; tretman se provodi na adresi Baruna Trenka 7/1;

- u 2013.g. predviđamo aktiviranje još jednog tima stručnjaka; nastojanje je da honorarno uključimo dva muška člana tima sa čime bi u potpunosti zadovoljili normative za provođenje ovog tretmana a to je „muško – ženski par voditelja“
- tretman uključuje postizanje uvida i prihvaćanja odgovornosti za vlastito nasilno ponašanje, usvajanje samokontrole ponašanja, učenje socijalnih vještina i mijenjanje uvjerenja koja pridonose nasilnom odnosu
- upućivanje na tretman: temeljem sudske odluke prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji
- ukupno trajanje: 20 susreta tijekom 5-6 mjeseci

Stručni timovi i nadlje će evidentirati sva postupanja tijekom tretmana u bazu podataka koja je posebno u tu svrhu kreirana te će na taj način i nadalje moći iskazivati niz parametara koji ukazuju na frekvenciju provođenja mjere kao i učinkovitost iste koliko je to moguće iz pozicije provoditelja ove mjere. Naime, po završetku tretmana nakon tri mjeseca obavljat će se telefonski pozivi prema počinitelju i žrtvi kako bi se dobio uvid iz njihovih iskazivanja da li je nasilnički obrazac ponašanja zamijenjen naučenim tehnikama za usvajanje samokontrole i prihvaćanjem modela odgovornog i uvažavajućeg partnerstva i roditeljstva.

b) „DUGIN TELEFON“ – telefon za psihološku pomoć u cilju prevencije počinjenja nasilja u obitelji od strane potencijalnih počinitelja bez obzira na spol i dob

- **i nadalje jedina telefonska linija ove vrste u Hrvatskoj**
- **primarni cilj** je prevenirati počinjenje nasilja u obitelji u konkretnom trenutku te zaštiti žrtvu bez obzira na spol i dob
- **sekundarni cilj** je da potencijalni počinitelj nasilja radije odabere broj „Duginog telefona“ nego da odabere počinjenje nasilja; pozivom na broj ovog telefona naglasak je primarno smanjiti napetost putem verbalne ekspresije i usmjeriti potencijalnog počinitelja nasilja na druge oblike rješavanja problema; ujedno će dobiti savjet i informaciju gdje može dobiti stručnu individualnu intervenciju.

I za ovaj dio naše aktivnosti prema počiniteljima nasilja u obitelji organizirali smo bazu podataka pa ćemo i nadalje pratiti frekvenciju korištenja ali i teme koje počinitelji nasilja naglašavaju kao kritične u vlastitom ponašanju. Upotrebljavat ćemo takva saznanja i za

unapređenje učinkovitosti pristupa počinitelju nasilja kroz psihosocijalni tretman kako bi u konačnici spriječili ponavljanje takvog neprihvatljivog ponašanja.

3. PROGRAM SAVJETOVANJA DJECE I ODRASLIH ŽRTAVA OBITELJSKOG NASILJA KOJI NISU NA SMJEŠTAJU

Savjetovalište za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja

Savjetovanje ćemo i nadalje provoditi u prostoru u Ninskoj 10/1.kat, u Sesvetama. Usluga savjetovanja pruža se djeci i odraslim žrtvama obiteljskog nasilja koji ne iskazuju potrebu za smještajem jer smatraju da im nije potreban;

- savjetovanje će se provodi u individualnom i grupnom obliku i to kroz:
 - a) psihološko osnaživanje,
 - b) informiranje o pravima iz područja socijalne skrbi
 - c) upućivanje u prava regulirana pozitivnim zakonskim propisima (obiteljski zakon, zakon o imovinsko pravnim odnosima, kazneni zakon i dr.)

Odvjetnik – vanjski suradnik u savjetovalištu individualno će za svakog klijenta razrađivati objektivne mogućnosti postupanja sukladno zakonskim propisima iz navedenih područja.

4. PROVOĐENJE PILOT - PROJEKTA „CENTAR ZA KOORDINIRANO POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA NASILJA U OBITELJI“

Unapređenje međusektorske suradnje u području zaštite žrtava nasilja u obitelji na području Grada Zagreba – mjera je iz V. poglavlja „Zagrebačke strategije zaštite od nasilja u obitelji od 2011. -2016.“ Stoga je Povjerenstvo za zaštitu od nasilja u obitelji koje djeluje pri Gradskom uredu za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom razradilo prijedlog za pokretanje „pilot modela“ početka rada „centra za koordinaciju postupanja u slučajevima nasilja u obitelji“. Planira se da takav centar bude smješten unutar prostora koje koristi naša ustanova i to na adresi Baruna Trenka 7. Ovo je potpuno nova aktivnost za koju predviđamo u budućnosti da bude još jedna od djelatnosti naše ustanove.

Radi lakšeg pisanja i razumijevanja istog, predlažem korištenje sljedećih skraćenica:
CZK – Centar za koordinaciju postupanja u slučajevima nasilja u obitelji

SUBJEKTI - policija, suci, redovni liječnici pri Domovima zdravlja i bolnicama u gradi te Hitna medicinska pomoć, socijalni radnici, prosvjetni radnici, Poliklinika za djecu GZ.

PRIJAVA NASILJA U OBITELJI:

- može doći od službene osobe (subjekti prema protokolu);
- može doći od žrtve ili drugog svjedoka (ne službene osobe – građani).

PROTOKOL – Protokol o postupanju u slučajevima nasilja u obitelji

Slijedi kratki koncept cilja i svrhe postojanja IC-a:

CZK je nova razina djelovanja kroz koju predviđamo mogućnost brze i efikasne dostupnosti informacija o SVIM postupanjima u konkretnom slučaju nasilja u obitelji, kao i usmjeravanja djelovanja s jednog mjesta s dobrim uvidom u sve postupke koje subjekti poduzimaju u konkretnom slučaju nasilja u obitelji. Sve navedeno ima za cilj učinkovito sinergijsko postupanja radi zaštite žrtve. Predviđamo također da će CZK biti vrlo vrijedan izvor statističkih podataka o dinamici postupanja, broju slučajeva i vrsti nasilja te prikazu broja intervencija što će se po prvi put moći tako sveobuhvatno staviti u odnos. Na taj način dobit će se uvid u učinak mjera i postupanja u odnosu na recidivizam, vrstu i jačinu nasilnih radnji, brzinu donošenja sudskih odluka, broj prijava koje dolaze ili uporno ne dolaze od određenih subjekata (liječnici i škole). Takvi izvještaji mogu biti korektiv i podloga za donošenje izmjena i dopuna u zakonskim i podzakonskim aktima kako bi uspješnije sanirali nasilje, ali i prevenirali ga radeći ciljano na temama iz domene nasilja za koje znamo da imaju dugoročno loše posljedice za obitelj.

ZAKONSKA REGULATIVA I DRUGE PRAVNO FORMALNE PODLOGE ZA OBAVLJANJE OSNOVNE DJELATNOSTI USTANOVE

I. Stručni poslovi sa žrtvama i počiniteljima nasilja u obitelji obavljaju se sukladno propisanim zakonima i pripadajućim pravilnicima, te međunarodnim konvencijama:

1. Zakon o socijalnoj skrbi
2. Obiteljski zakon
3. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji
4. Kazneni zakon
5. Prekršajni zakon
6. Pravilnik o načinu i mjestu provođenja psihosocijalnog tretmana počinitelja

nasilja u obitelji

7. Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena
8. Konvencija o zaštiti prava djeteta
9. Konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda
10. Konvencija o građansko pravnim aspektima otmice djece
11. Protokol o postupanju u slučajevima nasilja u obitelji
12. Zakon o strancima

II. Zakonska regulativa prema kojoj se obavljaju poslovi iz domene radnog prava, iz domene fiskalnog poslovanja ustanove te područja javne nabave je sljedeća:

1. Zakon o radu
2. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
3. Zakon o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru
4. Zakon o zaštiti osobnih podataka
5. Zakon o pravu na pristup informacijama
6. Zakon o javnoj nabavi
7. Zakon o javnim ustanovama
8. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći

Slijedi detaljan prikaz sadržaja svakog od četiri navedena programa koja ćemo provoditi u ustanovi tijekom 2013.:

Edukacija stručnih radnika

I nadalje će stručni tim i ravnateljica pratiti i posjećivati različite stručne skupove u skladu s objektivnim mogućnostima: seminare, simpozije, okrugle stolove i tribine, strukovne konferencije kao i ciljane edukacije. Uvijek gdje je to prikladno, sudjelovat ćemo aktivno u cilju prezentiranja metoda i rezultata stručnog rada sa žrtvama obiteljskog nasilja koji se provodi u svakodnevnom radu u ustanovi. Tehnički tim također biti će upućivan prema prilikama i ponudi, na ciljane edukacije vezano za poboljšanje održavanja visoke razine sanitarnih i tehničkih dostignuća u radu.

1) Tehnički tim u ustanovi

Poslovi tehničko administrativne potpore predviđeni su kroz niže navedena radna mjesta čiji je opis rada određen u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji poslova:

1. Administrativni referent/tica (1)
2. Domaćica (2)
3. Ekonom – vozač - kućni majstor (1)

Planiramo u 2013.g. u ovom sastavu imati i voditelja/ljicu tehničkog tima kako je ranije najavljeno.

1. PROVOĐENJE PILOT - PROJEKTA „CENTAR ZA KOORDINIRANO POSTUPANJE U SLUČAJEVIMA NASILJA U OBITELJI“

CZK je mjesto:

- **na koje se prijavljuje** čin nasilja (od žrtve, drugog svjedoka, svih subjekata); mišljenja sam da nije nužno da se čin nasilja mora prijaviti ISKLJUČIVO na broj CZK-a; kod nas je broj policije kao „broj za poziv u pomoć“ usađen u memoriju naraštaja ljudi, što uopće nije loše; CZK će se uključiti u novoj organizaciji na način da će broj CZK-a biti poznat svim subjektima, a svaki od subjekata koji primi poziv u pomoć ima obvezu odmah to dojaviti na broj CZK-a;
- ako se odlučimo na to da kontakt broj CZK-a bude dostupan i građanima a ne samo službenim osobama, onda CZK **mora raditi 24 sata**; tada postoji odgovornost CZK-a da prijavi nasilje nadležnoj službi ako je za nasilje prijava došla od same žrtve (primjer: umjesto da zove policiju ili ode u centar za socijalnu skrb – žrtva prijavi nasilje CZK-u);
- ako ostanemo pri tome da prema CZK-u dolaze **informacije samo od službenih osoba** (subjekata) onda je dovoljno da CZK radi npr. dvije smjene (16 sati ukupno), a kada nema nikog poruke ostaju usnimljene na telefonskim sekretaricama (visoka razina kvalitete); naime, niti sada u praksi kada se nasilje događa izvan radnog vremena službi, ne događa se

otvaranje predmeta za žrtvu prije prvog sljedećeg radnog dana; ono što momentalno funkcionira 24 sata su policija i dežurni socijalni radnik/nica koji zbrinjavaju žrtvu i dijete izvan obitelji; odnosno policija udaljava počinitelja iz stana.

- **PREMA KOJEM dolaze informacije i OD KOJEG ODLAZE informacije** – o poduzetom od strane svih subjekata prema protokolu; dostavljanje podataka treba biti obveza subjekata; (prijedlog je da se ide na izmjenu i dopunu Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i to u dijelu članaka od 5. – 8. – gdje se govori o obvezama nadležnih tijela u postupanju prema slučajevima nasilja u obitelji).

- **s kojeg se razmjenjuju podaci o konkretnom slučaju prema policiji, centru za socijalnu skrb Zagreb i sucima;**

(NOVOST je u tome da nakon što jedan od subjekata prijavi CZK-u čin nasilja, službenik u CZK-u kontinuirano prati SVE konkretne aktivnosti na konkretnom slučaju, do njegovog zatvaranja; da bi se to moglo postići biti će obaveza policiji i centru za socijalnu skrb obavezno dojavljivati prema CZK sva bitna procesna postupanja u konkretnom slučaju nasilja; temeljem te činjenice CZK ima obvezu prosljeđivati na upit informacije policiji, centru za socijalnu skrb Zagreb i sucima na njihov zahtjev;

- **s kojeg se upućuju žrtve na sve postojeće vrste pomoći u Gradu Zagrebu** prilagođene konkretnoj potrebi žrtve;

CZK kontaktira nevladin sektor i druge pravne osobe koristeći sve njihove kapacitete za pružanje pomoći žrtvi: savjetovišta i skloništa; stoga je odgovornost CZK-a koordinirati pružanje savjetodavne pomoći žrtvi ili smještaja ako je on potreban;

- **s kojeg se prate** sve provedbene aktivnosti po sustavima koji su uključeni protokolom o postupanju; obaveza svih subjekata koji CZK obavještavaju o dojavi nasilja, jest i nakon toga kontinuirano dostavljati informacije o poduzetom CZK-u; da bi to bilo učinkovito i uhodano potrebno je imenovati konkretne ljude koji su u svakom od subjekata zaduženi za komunikaciju s CZK-om; također je potrebno unijeti dopune u postojeći zakon i dokumente kako je navedeno nešto kasnije*; o svim postupanjima vode se evidencije kompjutorski registrirane; za tako nešto potrebno je oformiti veliku bazu podataka koja će višeslojno i logički pratiti slijed postupanja za konkretnu žrtvu; preko OIB-a počinitelja nasilja moguće je pratiti apsolutno sve što je poduzimano od prve prijave pa kontinuirano dalje dokle god traje

potreba za intervencijom zajednice; tu će biti zapisani svi recidivi nasilja, sve sudske mjere i odluke donesene u bilo kojoj fazi slučaja, sva postupanja policije, liječnika, socijalne skrbi, škole i sl.; mišljenja smo da je bolje bazirati podatke iz pozicije počinitelja preko kojeg se otvaraju na taj način „sve potencijalne žrtve dotičnog počinitelja“; isti počinitelj može tijekom praćenja biti u vezi s različitim partnericama pa je lakše imati uvid preko njega u sve slučajeve nasilja koje je činio, nego preko žrtve prema kojoj je činio nasilje; no treba imati i mogućnost pretraživanja preko OIB-a žrtve radi usklađivanja svega poduzetog za konkretnu žrtvu.

- **s kojeg se kontinuirano može provjeriti** da li se poduzima sve potrebno za zaštitu žrtve, te se potiče subjekte u sustavu da poduzmu eventualno propušteno djelovanje; (omogućiti kroz izmjene i dopune aktualnog propisa i drugih važećih dokumenata)

- **s kojeg se dostavljaju statistički izvještaji** o dinamici postupanja broju slučajeva i vrsti nasilja te prikazu broja intervencija što se može staviti u odnos; naime s takvom novom bazom podataka koja se podrazumijeva u djelovanju IC-a dobit ćemo vrlo vrijedan izvor statističkih podataka o dinamici postupanja, broju slučajeva i vrsti nasilja te prikazu broja intervencija što će se po prvi put moći tako sveobuhvatno staviti u odnos.

PLAN APLICIRANJA NA NATJEČAJE EUROPSKE UNIJE

Prijava iz 2012.g., na natječaj programa IPA komponenta IV: „Razvoj ljudskih potencijala“, stavljena je na listu čekanja do veljače 2013., pa ovisno o tome ako taj projekt bude uzet u obzir i odobre se sredstva od EU fonda za njegovu provedbu, ravnateljica će osigurati provođenje i pomagati u organizaciji i koordinaciji provođenja projekta koji smo prijavili pod nazivom „Od socijalne isključenosti do egzistencijalne neovisnosti“, što se odnosi na žrtve obiteljskog nasilja kako bi im se provedbom projekta pomoglo u zapošljavanju.

U 2013.g. ravnateljica planira prijaviti ustanovu na još jedan EU projekt, ponovno u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje uz logističku i administrativnu podršku „Instituta za razvoj tržišta rada“. Naziv projekta je „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici (Faza II)“. Prijavit ćemo se za dodjelu bespovratnih sredstava iz „Operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala 2007 – 2013; Instrument prepristupne pomoći

2007HROISPO001“, Referenca: EuropeAid/133922/M/ACT/HR. Kranji rok za podnošenje prijava i koncepta je 12.veljače 2013.

Kroz ovaj projekt ponudit ćemo tri programa:

- a. Razvoj klubova za pripremu za zapošljavanje žrtava obiteljskog nasilja u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Područni ured Zagreb;
- b. Ručno sastavljanje proizvoda iz domene malog obrta, za vrijeme boravka žrtava na smještaju, a u suradnji s adekvatnom malom tvrtkom ili obrtom;
- c. „Pilot model“ intervencijskog centra – izgradnja aplikacije baze podataka i umrežavanje partnera u cilju funkcioniranja ovog centra;

I nadalje ćemo pratiti aktualne natječaje za prijave projekata pravnih osoba a koji obuhvaćaju aktivnosti kompatibilne djelatnosti ustanove. Za prijavu na takve natječaje potrebno je specifično poznavanje strukture i pravila koje uvjetuju različite komisije i fondovi pri Europskoj uniji, kao i vrlo dobro znanje engleskog jezika. Bazično smo orijentirani na tvrtku Selectio d.o.o. pri kojoj je registriran Institut za razvoj tržišta rada, koji će nam i nadalje biti partner u prijavama na natječaje za prijavu projekata u fondove EU. Saznanja o objavljenim natječajima pratit ćemo preko interneta, a moguća prijava može biti samostalna ili uz navedenu tvrtku i u suradnji s nevladinim sektorom s kojim i inače ostvarujemo višegodišnju uspješnu suradnju.

PLAN IZRADE TISKANIH IZDANJA I ODRŽAVANJA WEB APLIKACIJE CILJU PROMICANJA BORBE PROTIV NASILJA U OBITELJI

Ponavljanje tiskanja promotivnih letaka i drugih informativnih materijala (vodiči, publikacije i sl.)

Nastavit ćemo s dobrom praksom ažurnog tiskanja promotivnih letaka koji opisuju sve vrste usluga koje ustanova pruža za zaštitu djece i odraslih žrtava obiteljskog nasilja. Na taj način omogućuje se građanima da na javnim mjestima, uzimanjem letaka, dobiju točnu informaciju gdje i na koji način mogu dobiti pomoć ako su žrtve obiteljskog nasilja.

Planira se u suradnji s GU za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom redovito do tiskati i distribuirati propagandne materijale u uredima socijalne skrbi, obiteljskom savjetovalištu, uredima pravobraniteljica za djecu, za osobe s invaliditetom i za ravnopravnost

spolova, u policijskim postajama, zatim u ambulancama pri domovima zdravlja, u postojećim savjetovalištim za žrtve nasilja u obitelji i sl.

Tiskanje publikacije namijenjene počiniteljima nasilja u obitelji kojima je sudskom odlukom izrečena obveza uključivanja u psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji

Kroz ovakvu vrstu publikacije, ciljanoj skupini obratiti će se upravo stručnjaci koji u Domu „Duga – Zagreb“ provode psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji. Svrha je počiniteljima približiti ono što se od njih očekuje tijekom sudjelovanja u tretmanu, a u trenutku kada im se izrekne ova zaštitna mjera prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji. Uz navedeno u publikaciji će biti iznesene temeljne poruke nenasilnog rješavanja sukoba u partnerskim odnosima kao i osnovni koncept rada koji počinitelji nasilja u obitelji mogu očekivati od prvog trenutka kretanja na ovaj višemjesečni postupak.

Održavanje i daljnji razvoj web aplikacije u cilju pružanja pomoći i propagiranja aktivne borbe protiv nasilja u obitelji

Web stranica ustanove postoji od prve godine djelovanja. Do sada smo promijenili tri web dizajnera. Web stranica uvelike doprinosi širenju detaljnih informacija o našoj djelatnosti i vrstama pomoći koje nudimo za žrtve obiteljskog nasilja. Iz kontakata s korisnicima našeg savjetovališta proizlazi da su u više od polovine slučajeva dobili prvu informaciju o savjetovanju preko naše web stranice. Drugi izvori su televizijske emisije, nadležni centar socijalne skrbi gdje su tražili pomoć i policija na zadnjem mjestu.

III. ZAKLJUČAK

Život bez nasilja pravo je svakog pojedinca u društvu, a nasilno ponašanje odgovornost je svakog pojedinca koji pribjegava takvom neprihvatljivom ponašanju u obitelji. To nisu i ne smiju biti floskule niti izjave bez podloge u stvarnoj društvenoj svijesti!

Stoga je na putu do postizanja tog cilja potrebno pružiti različite oblike pomoći i potpore u savladavanju svih koraka potrebnih za kvalitetan i konačan izlazak iz kruga nasilja.

Smještajni kapaciteti za žrtve obiteljskog nasilja u gradu kao što je Zagreb zaista su neophodni, a uz njih neophodna je i dobra umreženost svih subjekata koji prema protokolu o postupanju u slučajevima nasilja u obitelji, trebaju zajedno djelovati.

Učinkovitost svih subjekata direktno je povezana s ukupnim doživljajem stvarne mogućnosti izlaza iz kruga obiteljskog nasilja. Naime, žrtvi obiteljskog nasilja vrlo je važno dati pravovremenu i točnu informaciju, ali i biti dosljedan i učinkovit koristeći sve mogućnosti u sistemu pravne, socijalne i psihološke zaštite.

Prednosti razvoja svih navedenih programa kako je navedeno u ovom Planu i programu za 2013., ogledaju se u činjenici da stručnjaci Doma „Duga – Zagreb“ imaju sveobuhvatan uvid u uspješnost suzbijanja nasilja u konkretnoj obitelji preko svih njenih članova:

- jedan tim raditi će sa žrtvom kroz savjetovalište;
- drugi tim raditi će na smještaju žrtve izvan obitelji, ako dođe do takve potrebe;
- treći tim nastojat će spriječiti počinjenje nasilja telefonskim putem smirujući napetost kod PON te usmjeravajući ga na prihvatljive oblike rješavanja napetosti;
- četvrti tim tretirati će počinitelja nasilja kroz provođenje specijaliziranog tretmana u ukupnom trajanju od pet mjeseci, kako je ranije opisano;
- peti tim radit će u Centru za koordinaciju postupanja u slučajevima nasilja u obitelji kako bi se s jednog mjesta u gradu koordinirala sva postupanja te uzajamno dopunjavale informacije između subjekata koji su prema Protokolu dužni postupati u slučajevima nasilja u obitelji
- naposljetku, redovnom stručnom sintezom imati ćemo sveobuhvatan uvid u uspješnost suzbijanja nasilja u konkretnoj obitelji.

Ovaj model jedinstven je u Gradu Zagrebu, jer nema ustanove, udruge te druge pravne ili fizičke osobe koja kroz svoje djelovanje na opisani način objedinjuje sve navedene korake na putu prema prestanku činjenja nasilja u obitelj.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

Božena Alajbegović Horvat